

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Γεωργική Εκπαίδευση

Θεματική ενότητα 5 2/2

Όνομα καθηγητή: Αλέξανδρος Κουτσούρης

Τμήμα: Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα για το μέλλον
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να είναι ικανοί/ες:

- α) να ορίζουν την έννοια των (εκπαιδευτικών) ‘αναγκών’ και τις βασικές όψεις της έννοιας
- β) να διακρίνουν διαφορετικούς τύπους αναγκών
- γ) να αναφέρουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τις εκπαιδευτικές αλλαγές
- δ) να περιγράφουν τις διαδικασίες ανάλυσης των αναγκών

Λέξεις κλειδιά

- ΑΝΑΓΚΗ(-ΕΣ)
- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
- ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ
- ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

1. Αναγνώριση των χρηστών και των χρήσεων της ανάλυσης αναγκών
2. Περιγραφή του πληθυσμού στόχου και του περιβάλλοντος των υπηρεσιών
3. Αναγνώριση αναγκών
 - Περιγραφή προβλημάτων
 - Περιγραφή λύσεων
4. Αποτίμηση της σημαντικότητας των αναγκών
5. Επικοινωνία των αποτελεσμάτων

ΠΗΓΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ) (1α/2)

ΑΠΟΓΡΑΦΗ

- Πρώτον, περιγράφει τις διαθέσιμες υπηρεσίες στον πληθυσμό - στόχο.
- Δεύτερον, συνήθως αποκαλύπτονται χάσματα λόγω μη διαθεσιμότητας της υπηρεσίας, έλλειψη πρόσβασης στην υπηρεσία, έλλειψη συνέχειας, ή έλλειψη χωρητικότητας. Ανάλογα με τα προβλήματα του πληθυσμού - στόχου, τα χάσματα μπορεί να υποδεικνύουν την ανάγκη πρόσθετου προγραμματισμού.

ΠΗΓΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ) (1β/2)

- Τρίτον, μπορεί να υποδειχθούν υπηρεσίες που υποχρησιμοποιούνται, ενώ πρόσθετες υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν με μικρό κόστος.
- Τέλος, η απογραφή βοηθά τις υπηρεσίες και τους χρηματοδότες τους να αποφύγουν την έναρξη παροχής υπηρεσιών και προγραμμάτων εκεί όπου ήδη υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός.

ΠΗΓΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ) (2α/2)

Αφ' εαυτής μια απογραφή δεν υποδηλώνει κάποιες ανάγκες. Το ότι κάποιες λύσεις δεν διατίθενται, δεν σημαίνει απαραίτητα και ότι χρειάζονται. Απαιτείται η μέτρηση της έκτασης των προβλημάτων και της εν δυνάμει ζήτησης για υπηρεσίες.

ΠΗΓΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ) (2β/2)

Η ανάλυση της διαταραχής μεταξύ αναμενόμενου και συμβαίνοντος δεν οδηγεί αυτόματα σε εξαγωγή συμπερασμάτων, γιατί στηρίζεται σε παράγοντες όπως:

- εμπόδια: φυσικοί, οικονομικοί και χρονικοί περιορισμοί
- πολιτιστικές διαφοροποιήσεις: οι υπο-ομάδες αντιλαμβάνονται διαφορετικά τις ανάγκες τους και τις αποδεκτές λύσεις
- ανταγωνισμός: μπορεί οι ίδιες υπηρεσίες να παρέχονται από άλλους οργανισμούς, ακόμα και εθελοντικούς ή 'μη – επαγγελματικούς'.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ 1/2

Η δύναμη της ανάλυσης αυτής προέρχεται από την έμφαση που δίνεται στην χρήση των υπηρεσιών.

- διαθεσιμότητα της υπηρεσίας.
- ενημερότητα, εάν δηλ. ο 'πελάτης' ή κάποιος 'σημαντικός άλλος', που μπορεί να τον επηρεάζει, αναγνωρίζει την ανάγκη και εάν είναι γνωστό ότι παρέχεται η συγκεκριμένη υπηρεσία.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ 2/2

- βαθμός στον οποίο μια υπηρεσία είναι αποδεκτή, εάν δηλ. θα χρησιμοποιηθεί όταν υπάρξει η ανάγκη γι' αυτήν. Αυτό εξαρτάται από τις στάσεις των 'πελατών' προς την υπηρεσία και το τι προσφέρει η συγκεκριμένη υπηρεσία.
- δυνατότητα πρόσβασης, το κατά πόσον δηλ. το κόστος χρήσης της υπηρεσίας είναι μεγαλύτερο από αυτό που διατίθεται να 'πληρώσει ο πελάτης'. (οικονομική χρέωση, φυσικές δυσκολίες/κατανομή πελατών στο χώρο, και διαδικαστικές δυσκολίες όπως αποστάσεις, χρόνος αναμονής κλπ.).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΛΥΣΕΩΝ (1α/2)

Ανάλυση κόστους.

- Το πρώτο βήμα στην εκτίμηση του κόστους είναι η επιλογή ενός χρονικού πλαισίου και ο σχηματισμός καταλόγων των κάθε λογής πόρων που είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία του προγράμματος.
- Τέτοιοι πόροι είναι: το προσωπικό, οι διευκολύνσεις, ο εξοπλισμός, τα υλικά, το κόστος που συνδέεται με τους 'πελάτες' (συμπεριλαμβανόμενων των εξόδων μετακίνησης και πληρωμών), άλλα έξοδα όπως ασφάλειες, έξοδα διαχείρισης - διοίκησης κλπ.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΛΥΣΕΩΝ (1β/2)

- Το επόμενο βήμα είναι ο προσδιορισμός του κόστους κάθε εισροής.
- Στο τέλος, προστίθενται τα ατομικά στοιχεία κόστους και προσδιορίζεται το συνολικό κόστος της προτεινόμενης λύσης.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΛΥΣΕΩΝ (2α/2)

- Αντίκτυπος. Οι «αντίκτυπτοι» είναι πολύ δυσκολότερο να μετρηθούν σε σύγκριση με το κόστος γιατί η αξιόπιστη και έγκυρη πληροφόρηση είναι σπάνια. Επιπλέον, επειδή οι αντίκτυπτοι είναι συνήθως πολλαπλοί και όχι όλοι προς την ίδια κατεύθυνση πρέπει να υπάρξει ειδική μέθοδος συνυπολογισμού τους, γιατί δεν είναι δυνατόν να αθροιστούν όπως στην περίπτωση του κόστους.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΛΥΣΕΩΝ (2β/2)

- Δυνατότητα εφαρμογής. Εκτός του κόστους, η εφαρμογή επηρεάζεται από το χρόνο που απαιτείται για τη δημιουργία της, το χρόνο διάδοσής της, και την προσαρμογή της στο περιβάλλον, τόσο το ευρύτερο όσο και στο πλαίσιο του οργανισμού που την προωθεί. Μερικές λύσεις είναι πιο ευέλικτες ή πιο ελκυστικές (ή αδιάφορες-εχθρικές) σε παλιούς ή νέους πελάτες (ή και στο προσωπικό). Μερικές λύσεις μπορεί να απαιτήσουν αναδιοργάνωση της δομής του προσωπικού και της υπάρχουσας εργασιακής ρουτίνας, και άρα να είναι δύσκολο να εφαρμοστούν.
- Η καλύτερη λύση έχει μικρό κόστος, ισχυρό αντίκτυπο και δυνατότητα εφαρμογής από την πλευρά του υπεύθυνου οργανισμού.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Αναγνώριση προβλημάτων βασισμένη σε ανάγκες,
2. προσδιορισμός προαπαιτούμενων για την επίλυση και αναγνώριση εναλλακτικών λύσεων,
3. επιλογή στρατηγικής μεταξύ των υπάρχουσών εναλλακτικών στρατηγικών,
4. εφαρμογή στην πράξη των επιλεχθεισών μεθόδων και μέσων,
5. προσδιορισμός της αποτελεσματικότητας και
6. αναθεώρηση όπου απαιτείται

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (1α/2)

- α. Επιλογή εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων
- β. Εγκαθίδρυση προτεραιότητας αποτελεσμάτων
- γ. Μετάφραση των εκπαιδευτικών στόχων σε αντικειμενικούς σκοπούς
- δ. Χαρτογράφηση του προγράμματος του υπάρχοντος εκπαιδευτικού συστήματος
- ε. Σύγκριση των δηλώσεων αποτελέσματος με τα πραγματικά αποτελέσματα των υφιστάμενων προγραμμάτων
- στ. Ανάπτυξη καταλόγου των χασμάτων ή αναγκών

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (1β/2)

ζ. Εξέταση της επάρκειας του τρέχοντος προγράμματος

η. Πραγματοποίηση των απαιτούμενων αλλαγών στο πρόγραμμα

θ. Εφαρμογή των αλλαγών και σύγκριση από ανατροφοδότηση των επιλεχθεισών λύσεων.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (2α/2)

- λήψη απόφασης για την πραγματοποίηση της αποτίμησης αναγκών
- αναγνώριση των συνεργαζόμενων μερών των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευόμενων και της κοινότητας (κοινωνίας)
- επιλογή μεθόδων εμπλοκής των μερών
- οργάνωση των συνεργαζόμενων μερών
- αναγνώριση από κάθε μέρος των ενδιαφερόντων του με την αποτίμηση αναγκών και επίτευξη συναίνεσης στην υπόλοιπη διαδικασία

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (2β/2)

- αναγνώριση από κάθε μέρος των αναγκών ως χασμάτων σε σχέση με τα αποτελέσματα (όχι ως χασμάτων σε σχέση με τις διαδικασίες ή τις τεχνικές)
- συμφωνία κάθε μέρους όσον αφορά τις ανάγκες λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες των άλλων μερών
- συγκέντρωση των μερών και συμβιβασμός των διαφορών
- σχηματισμός καταλόγου των αναγκών με σειρά προτεραιότητας
- έναρξη του εκπαιδευτικού σχεδιασμού με βάση τις συμφωνημένες ανάγκες.

Βιβλιογραφία

- Boydell, T.H. (1986) Identification of Training Needs. London: BACIE.
- Maslow, A.H (1970) Motivation and Personality. London: Harper & Row Publ.
- McKillip, J. (1987) Need Analysis. London: Sage.
- Richter, L (1986) Training Needs: Assessment and monitoring. Geneva: International Labour Office.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

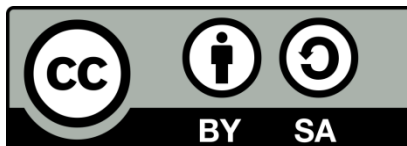
Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2014. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρος Κουτσούρης. «Γεωργική Εκπαίδευση». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/OCDAERD100/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
 - το Σημείωμα Αδειοδότησης
 - τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
 - το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)
- μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.